

PASSLÄNGD

60 minuter

GRUPP

Fyra till tio elever

FREKVENS

Två till tre pass i veckan i fem till sex veckor

INNEHÅLL

En text i veckan till en verklig läsare

SÅ FUNGERAR INSATSEN

Lärlädd skrivkurs för åk 4–9 i en blandad grupp. Eleverna skriver en skattjakt för yngre barn eller en guide för dem som är nya på skolan. De verkliga läsarna prövar texterna mitt i kursen och använder dem sista veckan.

Gruppen läser mentortexten, pekar ut ett skrivdrag och lånar det till sin text. Eleven säger texten för en kamrat innan hen skriver, och en annan läser som läsaren. Dag 2 läser ni mentortexten igen och svarar på allas början. Mina drag samlar det eleven tar med sig.

TRE SAKER ATT HÅLLA FAST VID

Ett skrivdrag i taget. En text rymmer mycket, men är allt i fokus är inget i fokus.

Draget lånar vi, innehållet är vårt. Eleven behåller sitt innehåll och prövar mentortextens drag.

Texterna ska nå sin läsare. Eleven ser läsaren ta emot texten.

ARBETSFORM

Gemensamt (läraren leder) → läraren visar (eleverna tänker) → i par och enskilt (eleven säger texten för en kamrat, läraren stödjer) → i par och gemensamt (en annan läser som läsaren, några läser upp)

DE FEM DELARNA • DAG 1 OCH DAG 2 • EXEMPELFRASER

DEL	EXEMPELFRASER
1 • Läs 0–8 min · dag 2: 0–8	<i>”Vad handlar texten om?”</i>
2 • Hitta draget 8–17 min · dag 2: 8–12	<i>”Vad gör den första meningen med oss som läsare?”</i>
3 • Läraren skriver 17–27 min · dag 2: 12–17	<i>”Vilket gammalt drag passar här, och vilket inte?”</i>
4 • Eleverna skriver 27–50 min · dag 2: 17–45	<i>”Här gör du som mentortexten.”</i>
5 • Jämför 50–60 min · dag 2: 45–60	<i>”Läs ledtråden som en åttaåring. Vart går du?”</i>

GRUPPEN · FEM ELEVER, ÅK 5, SKATTJAKT FÖR ÅK 2

Två texter: *"I vilken hittar du platsen?" "I den andra",* säger Selma. Omar gissar gåtan, och läraren frågar: *"Står ordet simhall någonstans?"* Paren stryker under *"klor"* och *"kommer ut blöt"*. Draget får ett namn: säg allt utom namnet.

Hugo läser Mina drag och väljer bort sitt gamla drag. Läraren tänker högt och ändrar sin ledtråd: *"Här får du låna men aldrig köpa."*

I Kommuniera säger var och en sin ledtråd bakom en pärm, och en kamrat pekar bland fotona. Hugo fastnar tills läraren tyst frågar vad man gör på hans plats.

Selma har inte hört Miras ledtråd och gissar direkt. Mira stryker ordet gymna. Hugo kom igång, noterar läraren.

DET JAG FÖRBEREDDE Jag kopierade de två texterna och gåtan, en per par, och gjorde gåtan stor för tavlan. Jag skrev min ledtråd, lade lagens remsor i mapparna och tog fram fotona och två pärmar till Kommuniera.

KLAR TIDIGT Läs ledtråden för en kamrat som gissar, och skriv in det som fattades.

DAG 1, DEL FÖR DEL

TID	VAD HÄNDER
0–8	1 • Läs Två texter om fritids. "I vilken hittar du platsen?" Frågorna.
8–17	2 • Hitta draget Gåtan som den tredje. Paren markerar. Draget får ett namn.
17–27	3 • Läraren skriver Vad behöver läsaren? Uppgiften och Mina drag. Din ledtråd om biblioteket. Tänk högt och stryk.
27–50	4 • Eleverna skriver Kommunicera 27–33 med fotona. Sedan skriver alla. Fastnar någon, fråga vad man gör på platsen.
50–60	5 • Jämför En annan gissar som en åttaåring. Eleven ändrar. Tre som vill läser upp.

MENTORTEXTEN TILL VÄNSTER, LÄRARENS TEXT TILL HÖGER

VECKA: _____ LÄSAREN: _____

Draget heter:**1 Mentortexten** "Vad gör texten med läsaren?"

Jämför Dag 1: Var stannar läsaren? Dag 2: Gör vi som mentortexten?

Dagens uppgift:**2 Lärarens text** "Hur gör vi samma sak för vår läsare?"

Draget lånar vi, innehållet är vårt.

TEXTKRAV 1

Kort

Två till fem meningar, en inledning eller ett stycke

TEXTKRAV 2

Samma skrivhandling

Den gör det som elevernas text ska göra

TEXTKRAV 3

Ett synligt drag

Draget går att peka på i en mening eller två

VAR TEXTERNA OCH LÄSARNA FINNS

Skattjakten. Veckornas sidor, med mentortexterna, två texter, Kommuniera och korten.

Guideboken. Veckornas sidor, med mentortexterna, två texter och Kommuniera.

Läsarna. Boka dem före kursen. Se tabellen Läsarna och tillfället.

Eget projekt. Tom plan. Välj mentortexter som gör samma skrivhandling som elevernas.

Projektplanerna, veckornas sidor och bladen finns under Projekten i metodbeskrivningen och i planeringsmallarna (Word).

PÅ BORDET NÄR PASSET BÖRJAR

Veckans mentortext, en kopia per par Två texter, i två veckor

Pennor, skrivbok och Frågebanken Mina drag och Kortet till skribenten

Fotona eller kartan, och pärmar, vecka 2 Mentortexten stor på tavlan

CHECKLISTA INFÖR PASSET

- ☐ Läst veckans sida och vet när läsarna kommer.
- ☐ Kopierat veckans texter, en per par, och gjort mentortexten stor.
- ☐ Förberett en smal fråga om draget, och bestämt paren eller triorna.
- ☐ Skrivit min text om biblioteket med draget, och dagens uppgift.
- ☐ Inför dag 2: läst allas början och skrivit två versioner till Två sätt.
- ☐ Inför läsarens prov och renskriften: strukit under felstavade ord.

UPPFÖLJNING

Vecka 1, dag 2: En text på tio minuter om en plats, utan stöd.

Sista veckan, dag 1: Samma uppgift. Hittar en kamrat rätt i båda?

Efter mötet: Hittade kamraten rätt direkt i texten efter, och säger eleven själv vad en ny mentortext gör och med vilket drag, är hen klar.

Varje pass: Notera vem som använde draget och vem som behöver stöd.